

PARLAMENTUL EUROPEAN

2004

2009

Document de ședință

30.3.2009

B6-0165/2009 }
B6-0169/2009 }
B6-0170/2009 }
B6-0171/2009 } RC1

PROPUNERE COMUNĂ DE REZOLUȚIE

depusă, în conformitate cu articolul 103 alineatul (4) din Regulamentul de procedură, de

- Tunne Kelam, Gunnar Hökmark și Jana Hybášková, în numele Grupului PPE-DE
- Annemie Neyts-Uyttebroeck și István Szent-Iványi, în numele Grupului ALDE
- Hanna Foltyn-Kubicka, Wojciech Roszkowski, Ģirts Valdis Kristovskis, Adam Bielan, Roberts Zīle, Zdzisław Zbigniew Podkański, Inese Vaidere și Mirosław Mariusz Piotrowski, în numele Grupului UEN
- Gisela Kallenbach, Milan Horáček și László Tőkés, în numele Grupului Verts/ALE

în locul propunerilor de rezoluție depuse de următoarele grupuri:

- PPE-DE (B6-0165/2009)
- Verts/ALE (B6-0169/2009)
- UEN (B6-0170/2009)
- ALDE (B6-0171/2009)

referitoare la conștiința europeană și totalitarism

Rezoluția Parlamentului European referitoare la conștiința europeană și totalitarism

Parlamentul European,

- având în vedere Declarația universală a drepturilor omului,
 - având în vedere Rezoluția 260 (III) A din 9 decembrie 1948 a Adunării Generale a ONU privind genocidul,
 - având în vedere articolele 6 și 7 din Tratatul privind Uniunea Europeană,
 - având în vedere Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene,
 - având în vedere Decizia-cadru 2008/913/JAI a Consiliului din 28 noiembrie 2008 privind combaterea anumitor forme și expresii ale rasismului și xenofobiei prin intermediul dreptului penal¹,
 - având în vedere Declarația de la Praga, din 3 iunie 2008, privind conștiința europeană și comunismul,
 - având în vedere Rezoluția 1481 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei din 26 ianuarie 2006 referitoare la necesitatea condamnării în plan internațional a crimelor săvârșite de către regimurile comuniste totalitare,
 - având în vedere declarația sa privind proclamarea datei de 23 august ca Zi europeană a comemorării victimelor stalinismului și nazismului, adoptată la 23 septembrie 2008,
 - având în vedere numeroasele sale rezoluții cu privire la democrație și respectarea drepturilor și libertăților fundamentale, inclusiv Rezoluția adoptată la 12 mai 2005 referitoare la viitorul Europei la 60 de ani după cel de Al doilea război mondial², Rezoluția sa din 23 octombrie 2008 referitoare la comemorarea foametei deliberate - Holodomor³, precum și Rezoluția sa din 15 ianuarie 2009 referitoare la Srebrenica⁴,
 - având în vedere articolul 103 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât istoricii admit că nu este posibilă interpretarea într-un mod pe deplin obiectiv a faptelor istorice și că nu există relatări istorice obiective; întrucât, cu toate acestea, istoricii de profesie utilizează instrumente științifice pentru studierea trecutului și încearcă, astfel, să fie cât mai imparțiali cu putință;
- B. întrucât niciun organism sau partid politic nu deține monopolul asupra interpretării istoriei, iar astfel de organisme sau partide nu pot pretinde că sunt obiective;
- C. întrucât interpretările politice oficiale ale faptelor istorice nu ar trebui să fie impuse prin

¹ JO L 328, 6.12.2008, p.55

² Texte adoptate P6_TA(2005)0180

³ Texte adoptate P6_TA(2008)0523

⁴ Texte adoptate P6_TA(2009)0028

decizii ale majorității parlamentare; întrucât un parlament nu poate legifera asupra trecutului;

- D. întrucât unul din obiectivele fundamentale ale procesului de integrare europeană este asigurarea respectării drepturilor fundamentale și a statului de drept în viitor, iar articolele 6 și 7 din Tratatul privind Uniunea Europeană oferă mecanismele adecvate pentru atingerea acestui scop;
- E. întrucât interpretările eronate ale istoriei pot alimenta politici exclusiviste și, prin urmare, incita la ură și rasism;
- F. întrucât amintirile trecutului tragic al Europei trebuie păstrate vii pentru a onora victimele, a condamna criminalii și a pune bazele unei reconcilierii clădite pe adevăr și memorie;
- G. întrucât integrarea europeană a fost de la început o reacție la suferința provocată de cele două războaie mondiale și de tirania nazistă care a condus la Holocaust, precum și la expansiunea regimurilor totalitare și nedemocratice din Europa Centrală și de Est, și a fost, de asemenea, o modalitate de a depăși disensiunile profunde și ostilitatea din Europa prin cooperare și integrare, pentru a pune capăt războaielor și a asigura democrația în Europa;
- H. întrucât procesul integrării europene a fost încununat de succes și a condus la o Uniune Europeană care cuprinde în prezent țările din Europa centrală și de est care au trăit sub regimuri comuniste de la sfârșitul celui de Al doilea război mondial până la începutul anilor 1990 și întrucât aderările anterioare ale Greciei, Spaniei și Portugaliei au contribuit la asigurarea democrației în sudul Europei;
- I. întrucât Europa nu va fi niciodată unită dacă nu va reuși să aibă o viziune comună asupra istoriei sale, dacă nu va recunoaște comunismul, nazismul și fascismul ca parte din moștenirea comună și dacă nu va purta o dezbateră sinceră și aprofundată cu privire la toate crimele totalitarismului din secolul trecut;
- J. întrucât, în 2009, Europa reunită va celebra cea de a 20-a aniversare a prăbușirii dictaturilor comuniste din Europa Centrală și de Est, precum și a căderii Zidului Berlinului, ceea ce ar trebui să constituie o oportunitate pentru o mai bună conștientizare a trecutului și pentru recunoașterea rolului inițiativelor cetățenești democratice, precum și un stimul pentru aprofundarea sentimentelor de solidaritate și coeziune;
- K. întrucât este, de asemenea, important ca cei care s-au opus activ domniei totalitarismului să nu fie uitați și să aibă un loc în conștiința europenilor ca eroi ai epocii totalitare datorită devotamentului, credinței în idealuri, onoarei și curajului lor;
- L. întrucât, din perspectiva victimelor, nu contează care regim i-a lipsit de libertate, i-a torturat, i-a ucis sau care a fost motivul,
 1. își exprimă respectul pentru toate victimele regimurilor totalitare și nedemocratice din Europa și aduce un omagiu celor care au luptat împotriva tiraniei și oprimirii;
 2. își reînnoiește angajamentul privind o Europă pașnică și prosperă, întemeiată pe valorile respectării demnității umane, libertății, democrației, egalității, statului de drept și respectarea drepturilor omului;

3. subliniază importanța păstrării memoriei trecutului, deoarece nu există reconciliere fără memorie; își reconfirmă poziția sa solidară împotriva tuturor regimurilor totalitare, indiferent de natura lor ideologică;
4. reamintește că cele mai recente crime împotriva umanității și acte de genocid din Europa au avut loc în trecutul nu foarte îndepărtat, în iulie 1995, și că este nevoie de vigilență constantă pentru a lupta împotriva ideilor și tendințelor nedemocratice, xenofobe, autoritare și totalitare;
5. subliniază că, pentru a consolida conștiința europeană a crimelor comise de regimurile totalitare și nedemocratice, trebuie păstrate dovezile documentare și mărturiile trecutului zbuciumat al Europei, deoarece nu poate să existe reconciliere fără memorie;
6. regretă că, după 20 de ani de la prăbușirea regimurilor comuniste totalitare din Europa Centrală, accesul la documentele de relevanță personală și la cele necesare pentru cercetarea științifică este încă restricționat în mod nejustificat în anumite state membre; solicită tuturor statelor membre să depună un efort veritabil pentru a deschide arhivele, inclusiv pe cele ale fostelor servicii de securitate internă, ale poliției secrete și ale agențiilor de informații;
7. condamnă în mod ferm și neechivoc aceste crime împotriva umanității și încălcările grave ale drepturilor omului comise de regimurile comuniste totalitare; își exprimă față de victimele acestor crime și față de membrii familiilor acestora compasiunea, înțelegerea și recunoașterea suferințelor lor;
8. declară că integrarea europeană, ca model de pace și de reconciliere, a fost alegerea liberă a popoarelor Europei, care și-au asumat un angajament privind un viitor comun, și că Uniunea Europeană poartă o răspundere specială de a promova și a menține democrația, respectarea drepturilor omului și a statului de drept, nu numai în interiorul, ci și în afara Uniunii Europene;
9. solicită Comisiei Europene și statelor membre să depună eforturi suplimentare pentru a încuraja predarea istoriei europene și pentru a sublinia realizarea istorică pe care o reprezintă integrarea europeană și contrastul puternic între trecutul tragic și ordinea pașnică și democratică a societății din Uniunea Europeană de astăzi;
10. consideră că păstrarea adecvată a memoriei istorice, reevaluarea cuprinzătoare a istoriei europene, recunoașterea la nivel european a tuturor aspectelor Europei moderne ca consolida integrarea europeană;
11. invită, în acest sens, Consiliul și Comisia să sprijine și să apere acțiunile acelor ONG-uri, precum Memorial din Federația Rusă, care se angajează în mod activ în cercetarea și strângerea documentelor referitoare la crimele comise în timpul perioadei staliniste;
12. își reafirmă sprijinul fără rezerve pentru consolidarea justiției internaționale;
13. solicită instituirea unei platforme a memoriei și conștiinței europene care să ofere asistență relațiilor și cooperării dintre institutele de cercetare naționale specializate în domeniul istoriei totalitarismului, precum și creării unui centru/memorial pan-european pentru victimele

tuturor regimurilor totalitare;

14. solicită consolidarea actualelor instrumente financiare relevante pentru acordarea de asistență propunerilor prezentate mai sus;
15. solicită declararea zilei de 23 august ca Ziua europeană a memoriei victimelor tuturor regimurilor totalitare și autoritare, care să fie comemorată cu demnitate și imparțialitate;
16. este convins că scopul ultim al divulgării și evaluării crimelor comise de regimurile comuniste totalitare îl reprezintă reconcilierea, care poate fi realizată prin admițând responsabilitățile, cerând iertare și promovând reînnoirea morală;
17. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, parlamentelor statelor membre, guvernelor și parlamentelor țărilor candidate, guvernelor și parlamentelor țărilor asociate Uniunii Europene, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre în Consiliul Europei.